

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiæ Augustæ Scriptores VI

Ælius Spartianus. Vulc. Gallicanus. Julius Capitolinus. Trebell. Pollio. Ælius
Lampridius. Flavius Vopiscus

Spartianus, Aelius

Lugduni Batavorum, 1671

De Quieto, XIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51232](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51232)

DE MACRIANO JUNIORE, XII.

13 **M**ulta de hoc in patris imperio prælibata sunt, qui nunquam imperator factus esset nisi prudentiæ patris ejus creditum videretur. De hoc plane multa miranda dicuntur ' quæ ' ad fortitudinem pertineant juvenilis ætatis. ' Sed ad facta aut quantum in bellis minus valet fortitudo. Hic enim vehemens cum prudentissimo patre, cujus merito imperare cœperat, à Domitiano victus, triginta (ut superius dixi) millibus militum spoliatus est: ' matre nobili, patre tantum forti & ad bellum parato, atque ab ultima militia ' in summum perveniente ducatum, & splendore sublimi.

' DE QUIETO, XIII.

14 **H**ic, ut diximus, Macriani filius fuit; cum patre & fratre, Balistæ judicio, imperator est factus. Sed ubi

SALMASIUS.

1 Quæ ad fortitudinem pertineant juvenilis ætatis.] Liber Palat. juvenalis ætatis. ita frequenter scriptum reperitur in libris. Ovidius qui in membranis est, nunquam aliter scriptum exhibet: juvenalibus acta lacertis. juvenale femur: juvenalis ætas: juvenale corpus: juvenalia brachia. sic vernilis & vernalis dicebant, & similia.

3 Sed ad facta aut quantum in bellis minus valet fortitudo.] Quomodo hæc intellexerint eruditi, nescio. ego, quæ mea est tarditas, non intelligere fateor. eoque semper confugio, ut corruptum putem, quod minus assequi possam. qui magis ingenio valebunt, hæc fortasse percipient, ut scripta sunt vulgo: nos non sumus tam perspicaces. Palatinus pro *minus*, habet, *unius*. scribe meo periculo: sed ad facta, aut in bellis, quantum *unius* valet fortitudo? cum nota interrogationis. fortissimum fuisse juvenem Macrianum, &

de ejus fortitudine multa miranda esse dicta, haud minus tamen victum fuisse. non enim multum posse aut valere unius viri fortis virtutem in bello, nec tanti esse momenti, ut in eo solo victoriæ spes tota sit sita.

4 Matre nobili.] Matre nobili. ita Pal.

5 In summum perveniente ducatum, & splendore sublimi.] Delenda & particula, & scribendum: patre tantum forti & ad bellum parato, atque ab ultima militia in summum perveniente ducatum splendore sublimi.

GRUTERUS.

2 Ad fortitudinem pertineant juvenilis ætatis.] Vulgg. juvenilis, quod eodem redit. sed cedere debebat Palatinæ scripturæ, vel antiquitatis causâ.

CASAUBONUS.

6 DE QUIETO.] Zonaras Quintum nominat. Κῆντρ. in nummis QUIETVS.

x Ab

ubi comperit Odenatus, qui olim jam Orientem tenebat, ¹ ab Aureolo Macrianum patrem, Quietum & ejus fratrem Macrianum victos, milites in ejus potestate concessisse, ² quasi Gallieni partes vindicaret, ³ adolescentem ⁴ cum Balista præfecto dudum interemit. Idem quoque adolescens dignissimus Rom. imperio fuit, ⁵ ut vere Macriani filius, & Macrianus etiam frater: qui duo afflictis rebus potuerunt remp. gerere. ⁶ Videtur mihi non prætermittendum de Macrianorum familia, quæ hodieque floret, id dicere quod spe-

SALMASIUS.

¹ *Ab Aureolo Macrianum patrem, Quietum & ejus fratrem Macrianum victos.* Quomodo potest stare hæc lectio quæ Quietum cum patre & fratre Macriani victum esse ab Aureolo dicit, cum sequenti versu scribat auctor hunc Quietum ab Odenato occisum cum præfecto Ballista, & certum sit ex multis locis hujus historiae Macrianum tantum patrem & alterum ex ejus filiis Macrianum item appellatum ab Aureolo per Domitianum ejus ducem victos esse & occisos in Illyrico, cum Quietum in Oriente reliquissent ubi postea ab Odenato interfectus est? scribendum igitur: *sed ubi comperit Odenatus, qui olim jam Orientem tenebat, ab Aureolo Macrianum patrem Quietum, & ejus fratrem Macrianum victos, milites in ejus potestatem concessisse, quasi Gallieni partes vindicaret, adolescentem cum Balista præfecto interemit.* pluribus non adstruam veritatem hujus emendationis. per se enim facile omnibus patet.

³ *Adolescentem cum Balista præfecto dudum interemit.* Illud dudum non ad meum gustum est, & vitiosum plane suspicor. non nihil autem secum ipse pugnat Trebellius. heic enim narrat Ballistam cum Quietum Macriani filio, ab Odenato occisum. in Gallieno vero scribit, auctore præfecto Macriani Ballista juvenem occisum, ab

iis qui erant cum ipso. in Ballista etiam scriptum reliquit, occiso jam Quietum Ballistam imperasse, & postea eum interemptum a gregario milite in gratiam Odenati. sed brevitate loquendi hoc facile excusari potest. etsi enim aliquo tempore post Quietum interemptus sit, utrumque tamen constat, ab Odenato, vel in ejus gratiam fuisse interemptum. lubenter heic legerem: *cum Ballista præfecto, vel imp. hoc est, præfecto vel imperatore.*

⁵ *Ut vere Macriani filius, & Macrianus etiam frater.* Ita etiam libri. sed non dubito legi debere: *ut vere Macriani filius, Macriani etiam frater.* Quietum hunc Macriani filium sic commendat, ut vere Macriani filium, & Macriani fratrem, de cujus Macriani fratris fortitudine paulo ante dixit.

⁶ *Videtur mihi non prætermittendum.* Palatinus: *videretur non mihi prætermittendum.* scribe: *videretur non mihi prætermittendum.*

CASAUBONUS.

² *Quasi Gallieni partes vindicaret.* Hac simulatione vafre usum Odenatum non semel ante dictum.

⁴ *Cum Balista præfecto dudum i.* Eos hic sequitur qui negabant purpuram à Balista sumtam: qua de re inferiorius.

speciale semper habuerunt. ' Alexandrum Magnum Macedonem viri in annulis & argento, mulieres in reticulis & dextrocheriis, & in annulis, & in omni ornamentorum genere, exsculptum semper habuerunt: eo usque ut tunicæ & limbi & penulæ matronales in familia ejus hodieque sint quæ Alexandri effigiem de

liciiis

SALMASIUS.

1 *Alexandrum magnum viri in auro & argento.*] Melius Pal. *viri in annulis & argento.* nam virorum etiam annuli fuerunt. argentum autem intelligit mensale.

2 *In reticulis & dextrocheriis.*] De dextrocheriis supra dictum duobus in locis. vox composita ex Græco Latinoque nomine, ut alia multa. sic *holoverum* notamus infra, quod erat totum verum, id est totum purpureum. sic dicebant *chrysoclavum*, quod alii *auriclavum* vel *auroclavatum*. *chrysoclavus* enim Anastasio aureus clavus. ut *vestis de chrysoclavo*. sic *pseudosorum* pro *pseudothyrum*. sic *artigraphus* Servio, qui *τεχνογράφος*. sic *epitragium*, & *epipedium*. *mesopicatium* in Isidori Glossis, in medio picatum. & alia ejusmodi infinita de quibus nos alibi meminit in Maximinorum vita dextrocherii Capitolinus, & copulæ qua claudabatur. sic enim legendum ibi docuimus: *dextrocherium cum copula de hyacinthis quattuor*. vulgo *costula* legabatur. legi etiam optime posset: *dextrocherium cum costula*. Græci *κλειδία* vocant & *βάλακον*. Aristophanes *Λυσιστρατή*:

Ω *χρυσόχρα*, τ' ὄρμων ὄν ἐσκαδίασας
Ὁρχημῆρας με τ' γυμνασῆς ἐσπε-
ρης

Ἡ *βάλακον* ἐκπέπλωκεν ἐν τῇ
ματῷ.

Hesychius: *βάλακον*, τὸ ἐξ ἡερτιμῶρα τ' ὄρμων τῶν τ' ἀχλῶν, καὶ τῶν φρυῶν ὁ καρπὸς καὶ ὁ τῶν φοινίκων καὶ κλειδῆς. sic in vestibus Homero κλειδῆς sunt, ὅπου λεγόμενα καὶ κλειδῆς εἰς αἶς αἰ περιῶναι καθεύεται. dextro-

cheria, *dextralia* etiam Latinis vocata notavimus in superioribus. Isidori Glossæ: *dextralia*, *brachialia*. licet autem *χειρ χειρῶς* Græci communius dicant, & *χειρῶς* tantum poetis datum sit, composita fere tamen *ἀπὸ τῶν χειρῶς*, non *ἀπὸ τῶν χειρῶς* formantur. ut *μυροχέριον*, non *μυροχειριον* ἀκροχέριον non ἀκροχειριον ex eodem genere est istud dextrocherium. Græci dicerent *δείοχέριον*. sic *ἀεροχειριον*, sportula amanuensis quam manulem sportulam vocat Isidorus in Glossis. Cassianus coll. xix. cap. iv. *Septem paxamatiorum varia sequuntur in procherio*, id est amanuensi sporta die sabbati reponuntur. ubi perperam vir doctus in *prochiro* legit contra omnium librorum consentientem auctoritatem.

CASAUBONUS.

2 *In reticulis & dextrocheriis.*] Reticulis innectebantur gemmæ: de dextrocheriis satis ad Maximinos.

SALMASIUS.

3 *Alexandri effigiem de liciiis variantibus monstrant.*] Hæc variantia licia τὸ πολύμιτον Græcorum expriment, multis liciiis contexere quæ *polymita* appellant, *Alexandria* instituit, inquit Plinius. hæc proprie *polymita* vocabantur quæ de plurimis & variantibus liciiis contexebant non minus tamen & quæ acu picta erant, & variata plumariorum arte, *polymita* dixerunt. hinc veteres Gloss. *babylonicum πολύμιτον* exponunt, cum satis constet, quæ proprie *babylonica* vocarentur, non *polymita* texture genere, sed acu fixa si solita. Martialis:

— baby-

liciiis variantibus, monstrant. Vidimus proxime Cornelium Macrum in eadem familia virum, quum cœnam in templo Herculis daret, pateram electrinam, quæ in medio vultum Alexandri haberet, & in circuitu omnem historiam contineret signis brevibus & minutulis, pontifici propinare: quam quidem circumferri ad omnes tanti illius viri cupidissimos iussit. Quod idcirco posui, quia dicuntur juvari in omni actu suo, qui Alexandrum expressum vel auro gestitant vel argento.

DE

— *babylonica picta superbe*

Texta Semiramia quæ variantur acu.

Glossæ: *Babylonicum*, ψιλὴ πολύμυτος. *plumatum babylonicum* vocat Publius Syrus apud Petronium. *plumarium veteres Glossæ*, τὸ ψιλοῦσαρον interpretantur. *polymitum opus & plumarium indiscriminatum* ponit verus interpretes Bibliorum: sed hæc pluribus explicabimus ad Carinum Vopiscum. sed istas tunicas & pænulas matronales quæ de variantibus liciiis Alexandri effigiem monstrabant, utrum acu plumarium, an polymitariorum pectine pictas fuisse dicemus? variantia illa licia impellebant me olim ut de polymito opere acciperem. sed polymita & plumata confundebant, ut dixi, & πικίλλειν Græci de utroque genere dicunt, ut Lat. variare. nec minus multis liciiis opus est in acupictili, quam in polymito. acu igitur expressas Alexandri effigies in illis vestibus censeo. non minori tamen varietate nec paucioribus aut minus expressis, minusque mirandis figurarum imitationibus in vestibus contextendis luserunt antiqui artifices sola textura ratione, & connexionestaminis ad subtemen, quam qui acu pingent. hinc alicubi dixit Martialis Semiramiam acu victam esse Babylonis pectine. Asterius Amaseus episcopus: in Homilia de Lazaro: ἡ δὲ ἑνὴ καὶ ἑνὴ ὑφαντικὴ ἐξ ὁμοῦ τῆς ποικίλλειν, ἥτις τῆ πολυκῆ ἔστι μὲν

πρὸς τὴν κρόκω τὴν χρυσοῦς μιμῆται τὴν δὴν αὐτῶν καὶ πᾶν τῶν ζωῶν τοῖς πέπλοις τὰς μορφὰς ἐπισημαίνει τὴν ἀνθίνω καὶ μυρτοῖς εἰδωλοῖς πεποικιλμένω φιλοπονεῖσιν εἰδῆται ἑαυτοῖς τε καὶ γυναιξὶ καὶ παισίν. sed de his docendi nobis alibi τίποτε δέσκει.)

1 *De liciiis variantibus.* Sic Ammianus in eadem re exponenda varietatem liciorum dixit lib. xiv. ut longioris simbria quæ perspicue luceant, varietate liciorum effigiatæ in species animalium multiformes.

2 *Cornelium Macrum in eadem familia virum.* Melius etiam idem P. Cornelium Macrum ex eadem familia virum.

GRUTERUS.

3 *In eadem familia virum.* Exemplar Palatinum, ex eadem familia.

CASAUBONUS.

4 *Dicuntur juvari in omni actu suo, qui Alexandrum expressum vel auro gestitant, vel argento.* Alexandrum multi Græcorum non secus ac deum sunt venerati. Erat autem moris simulacrum alicujus numinis, à quo juvari se putarent, circumferre. sic narrat Ammianus libro XXI. Asclepiadem philosophum, qui temporibus illis vivebat, de a Cœlestis argenteum breve signum quocumque ibat sicum solium afferre. Tale aliquid fuisse illud videtur, quod Apulejus habuit sudario linteo involutum: de quo multa ipse in Apologia.

T 5

I D E